

1887 - 2012

125 jaar KVVOO

Inhoudstafel.

Hoofdstuk I: Vóór de eerste wereldoorlog (1887 - 1914).	4
Het ontstaan.	4
De eerste statuten.	5
? - 1909: voorzitter generaal-majoor b.d. Fourcault	7
Moeilijkheden met SGOR.	7
Acties ten voordele van de leden.	8
1909 - 1913: voorzitter a.i. luitenant-kolonel b.d. Michel	8
Het pensioendossier.	9
De sectie Gent wordt onafhankelijk.	10
Onze vereniging wordt "Koninklijk".	10
Hoofdstuk II: De eerste wereldoorlog (1914 - 1918).	11
1913 - 1923: voorzitter ereluitenant-generaal Müller .	11
Hoofdstuk III: Het interbellum (1919 - 1940).	12
Herstel van de financiële situatie.	12
De SRPOR wordt een VZW.	14
Opnieuw het pensioendossier.	15
1923 - 1930: voorzitter luitenant-generaal b.d. Bertrand .	15
De Federatie van Officieren.	15
De gift van barones Limnander de Zulte.	16
Het pensioendossier (vervolg...).	16
Een onverwacht cadeau.	17
1930 - 1945: voorzitter luitenant-generaal b.d. Philippe .	17
Opnieuw financiële problemen.	17
Onze vereniging wordt 50!	18
Hoofdstuk IV: De tweede wereldoorlog (1940 - 1945)	19
Hoofdstuk V: De naoorlogse periode (1945 - 1960)	20
1945 - 1946: voorzitter ereluitenant-generaal Hamer .	20
1946 - 1956: voorzitter generaal-majoor b.d. Verstraete .	21
Een nieuw pensioendossier.	21
De SRGOR wil meer dan een federatie.	22
1956 - 1968: voorzitter eregeneraal-majoor Jorrissen .	25
Aanpassing van onze statuten.	25

Een nieuw statuut voor de officieren.	26
Verandering van taalregime - De eerste tekenen.	27
Samenwerking met Antwerpse kringen.	27
Nieuwe toenadering tot de SRGOR.	28
Hoofdstuk VI: Filiaal van de SRGOR (1960 - 1999)	29
De conventie van 1960.	29
De SRGOR streeft ook naar externe samenwerking.	31
Nieuwe aanpassing van de statuten.	31
Oprichting van provinciale kringen	32
Het Kolonel Brasseur Fonds.	33
<i>1968 - 1985: voorzitter erekolonel Frans</i>	33
Er waait een nieuwe wind in Antwerpen.	34
Het dossier Wils	35
Een einde in mineur.	36
<i>1985 - 1986: voorzitter a.i. kolonel b.d. Heeren</i>	36
<i>1986 - 1998: voorzitter generaal-majoor b.d. Boudin.</i>	36
Het eeuwfeest van de KVVOO.	37
Een nieuwe start.	37
Contacten met de zustervereniging van Nederland.	38
Wrijvingen met de KVOO.	38
<i>1998 - ? : voorzitter generaal-majoor b.d. Schellemans.</i>	40
De vernieuwing wordt verder gezet.	40
- Aanpassing van de terugbetalingen.	40
Naar meer onafhankelijkheid.	41
Hoofdstuk VII: Opnieuw onafhankelijk (vanaf 2000)	42
De nieuwe statuten.	42
Verbeterde communicatie.	42
De KVVOO wordt een erkende vereniging.	44
Naar een vernieuwde samenwerking met de KVOO.	45
 KVVOO anno 2012.	
De Raad van Bestuur.	48
Voornaamste activiteiten.	49
Viering van het 125-jarig bestaan.	50

Hoofdstuk I: Vóór de eerste wereldoorlog (1887-1914).

Het ontstaan.

De eerste vereniging voor gepensioneerde officieren werd gesticht in Brussel door kapitein 1e klas *Félix Pomiès de Beaupré*. Hij was een Fransman, die in 1830 deelnam aan de gevechten te Brussel en daarna dienst nam in het Belgisch leger. Hij werd Belg genaturaliseerd in 1849 en in januari 1857 besliste hij de "*Société des Officiers Pensionnés*" op te richten.

De doelstellingen waren: enerzijds in alle omstandigheden de gehechtheid aan de Koning en de Belgische instellingen promoten en anderzijds de belangen van de militaire familie verdedigen en de leden (en hun weduwen en wezen) helpen waar nodig.

Het voornaamste streefdoel in het kader van de tweede doelstelling was een herziening van het pensioenstelsel te bewerkstelligen "om een pensioen te bekomen dat in overeenstemming is met de diensten aan het land bewezen". Het pensioendossier zal tot de jaren '60 van de vorige eeuw een constante blijken in de inspanningen van alle verenigingen van gepensioneerde officieren.

Félix Pomiès werd voorzitter van 1857 tot 1862. Zijn opvolger, onderintendant 1e klas *Jean-Charles-Joseph Keyaerts*, veranderde de naam van de vereniging in "*Société Générale des Officiers Pensionnés*" en zorgde ervoor dat statuten werden opgemaakt. In 1880 werd de naam nogmaals veranderd in "*Société Générale des Officiers Retraités*" (SGOR).

De SGOR richtte zich aanvankelijk voornamelijk tot de officieren uit het Brusselse; officieren uit de rest van het land werden vaak afgewezen. Als reactie hierop stichtte kapitein *Foissy* op 1 juli 1887 in Antwerpen de "***Société Patriotique des Officiers Retraités***" (SPOR) met dezelfde doelstellingen maar openstaand voor alle officieren.

Bestaande kringen uit o.a. Luik, Doornik en Gent sloten zich aan, waardoor de SPOR dus de eerste nationale kring van gepensioneerde officieren werd.

Spijtig genoeg zijn niet alle archieven van onze vereniging bewaard gebleven. De boeken met de verslagen van de bestuursvergaderingen vanaf 01 maart 1901 bestaan nog wel. Een eerste boek is verloren gegaan...

De vereniging gaf ook een Infobulletin uit met, naast allerlei mededelingen, de verslagen van de Algemene Vergaderingen. Ook deze documenten zijn niet teruggevonden. Een gedeelte van de briefwisseling is dan weer wel bewaard gebleven.

De eerste statuten.

De eerste statuten werden waarschijnlijk in 1887 opgemaakt, maar de tekst werd niet teruggevonden. De versie die in 1927 in het Belgisch Staatsblad¹ verscheen, n.a.v. de erkenning als VZW, verschilt waarschijnlijk zeer weinig van de oorspronkelijke. In 1945 werden de statuten lichtjes aangepast, gedrukt en aan alle leden toegestuurd.

- Artikel 1 geeft de doelstellingen: gehechtheid aan de koning en aan de nationale instellingen; onpartijdigheid; ijveren voor het welzijn van zijn leden door actieve tussenkomsten bij de regering en andere instanties; actieve hulp aan behoeftige leden, hun weduwen en wezen.
- Artikel 2 somt de leden op: effectieve, aangesloten en ereleden.
- Artikels 3 tot 9 bepalen de zetel (Antwerpen), het lidgeld en de samenstelling van het directiecomité (maximum 10 man en eventueel een weduwe). De leden van het comité worden gekozen voor 3 jaar en zijn opnieuw verkiesbaar. Ze werken onbezoldigd.
- Artikels 10 tot 14 beschrijven de werking van het comité. De macht van de voorzitter is groot: "*Dans les circonstances normales, le président jouit des pouvoirs les plus étendues pour l'administration*".
- Artikel 15 regelt de werking van de Algemene Vergaderingen: minstens eenmaal per jaar; agenda vooraf mededelen; bij discussies kan de voorzitter het debat sluiten; politieke discussies zijn verboden.

¹ Belgisch Staatsblad van 2 april 1927 (acte N° 243 p.158/159).

- Artikels 16 tot 19 regelen de ontslagen, uitsluitingen en schrappingen.
- Artikel 20 beschrijft de actie van de vereniging bij het overlijden van een lid. De secretaris geeft een lijst van de leden die moeten uitgenodigd worden aan de familie en is belast met het laten drukken van de kennisgevingen. De vereniging levert ook de Belgische driekleur die de kist moet bedekken. Expliciet wordt ook vermeld dat bij de begrafenis van een gepensioneerd officier de leden van de SPOR in de rouwstoet onmiddellijk na de familie moeten volgen!
- Artikels 21 tot 23 regelen nog enkele details zoals adresveranderingen, ontbinding en statuutwijzigingen.

De SPOR werd opgericht als "Vereniging voor Onderlinge Steun"². Ook de SGOR werd opgericht onder het hetzelfde statuut. Dit betekent dat steun aan hulpbehoevende leden eigenlijk de voornaamste taak was, naast de tussenkomsten ter verdediging van de rechten van de officieren - zowel bij de militaire als bij de politieke autoriteiten. Tot aan de tweede wereldoorlog waren deze tussenkomsten effectief: de voorzitters schreven rechtstreeks aan betrokken ministers en parlementairen of naar de Generale Staf. Vaak vroegen (en kregen ze meestal) een onderhoud bij de autoriteiten om hun standpunten te verdedigen. Ook de contacten met het Paleis waren frequenter: er werden niet alleen telegrammen uitgewisseld op de Nationale Feestdag of Koningsdag, maar ook naar aanleiding van een Algemene Vergadering, als de koning op reis vertrok, als er een geboorte of verjaardag werd gevierd aan het Hof of als er een overlijden te betreuren viel.

De SPOR was volledig Franstalig. Dit is niet verwonderlijk: nog voor de Belgische onafhankelijkheid een feit was had het Voorlopig Bewind in 1830 beslist dat het Frans de officiële commando- en administratietaal van het leger zou zijn. Eerst de taalwetten van 1913, 1928 en 1938 zouden daar (langzaam) verandering in brengen.

² In het Frans: "Société mutualiste" - een mutualiteit dus.

*? - 1909: voorzitter generaal-majoor b.d. **Fourcault**.*

Het is niet duidelijk wie het eerste voorzitterschap waarnam. In 1901 was kapitein *Foissy* secretaris van de vereniging, functie die hij waarnam tot bij het begin van WO I. Hij stierf in de loop van de oorlog, waarschijnlijk in 1916. De eerste voorzitter die in de verslagen werd teruggevonden is generaal-majoor *Fourcault*.

Moelijkheden met de SGOR.

Onder zijn voorzitterschap werden de relaties met de Brusselse SGOR - die tot dan toe probleemloos verliepen - even op de proef gesteld.

Op het einde van de 19e eeuw begon de SGOR namelijk haar invloed uit te breiden tot de andere provincies en zij telde intussen ook vele niet-Brusselaars in haar ledenbestand. In de 20e eeuw wilde ze dé nationale vereniging van gepensioneerde officieren worden. De SPOR was hierbij een concurrent en wrijvingen konden niet uitblijven...zoals enkele voorbeelden illustreren.

- Begin 1901 tracht de *Générale*, zonder enige vorm van overleg, een onderafdeling in Antwerpen op te richten. Voorzitter *Fourcault* is in alle staten, zeker als hij verneemt dat één van zijn eigen leden, luitenant-kolonel *Smeysters*, de leiding van deze afdeling op zich zal nemen. Deze laatste vindt dat de kring van Antwerpen te weinig actief is en dat een fusie met Brussel hoogst wenselijk is. Hij biedt zijn ontslag aan, maar dat is niet genoeg: de Algemene Vergadering van SPOR beslist hem uit te sluiten. De zaak komt zelfs voor de vrederechter, want *Smeysters* vindt dat hij onterecht is uitgesloten en dat hij in zijn eer is aangetast. Hij eist een schadevergoeding van 1.000 frank, maar de vrederechter gaat hier niet op in: de zaak wordt geseponneerd.
- De voorzitter van de sectie Luik van de SPOR stelt in 1902 voor om, samen met alle verenigingen van gewezen officieren, een manifestatie te organiseren ter ere van generaal *Brialmont*, de man die o.a. de

fortengordel rond Antwerpen ontwierp en ook grotendeels bouwde. Bij die gelegenheid zou aan de generaal een geschilderd portret geschonken worden. De SPOR zal hier voor zorgen en laat het werk uitvoeren door een zekere *Greuse* uit Doornik, lid van de Academie voor Schone Kunsten. De generaal weigert echter het werk te aanvaarden "*parce que l'artiste ne lui avait pas donné une attitude assez modeste*"(!) en hij schenkt het aan...de SGOR, wat uiteraard niet in goede aarde valt in Antwerpen. *Brialmont* is wel lid van de SGOR...

Acties ten voordele van de leden.

Het bestuur van de SPOR nam in die tijd regelmatig contact op met Antwerpse handelaars en met het stadsbestuur om voor de leden reducties te bekomen bij aankopen of op inkomgelden. Zo kregen, op vertoon van hun lidkaart, de leden kortingen op de aankoop van hoeden en kledij in bepaalde Antwerpse winkels en op de toegang tot attracties zoals bvb de Zoo.

Geldelijke steun aan weduwen en wezen was expliciet voorzien in de statuten en werd courant toegepast. De dossiers werden voorgelegd aan het bestuur die oordeelde of een tegemoetkoming verantwoord was en, zo ja, welk bedrag moest worden voorzien. Soms werd een eenmalig bedrag geschonken, soms een maandelijkse toelage. Af en toe werden ook renteloze leningen toegekend aan leden die in financiële moeilijkheden gekomen waren. Maar vaak werden die dan later toch omgezet in giften, omdat de betrokkenen niet konden (of wilden?) terugbetalen.

*1909 - 1913: voorzitter a.i. luitenant-kolonel b.d. **Michel**.*

Wanneer generaal *Fourcault* in 1909 overlijdt vindt men niet onmiddellijk een generaal om hem te vervangen. De vicevoorzitter, luitenant-kolonel *Michel*, zal de vergaderingen *ad interim* leiden tot in 1913.

Tijdens dit interim-voorzitterschap zal vooral in het belangrijkste dossier vooruitgang geboekt worden.

Het pensioendossier.

De vorige voorzitter had al veel energie gestoken in het dossier van de militaire pensioenen. Dit is niet verwonderlijk als men de disproporties in de toenmalige pensioenregeling voor militairen van naderbij bekijkt.

De tabel geeft de pensioenbedragen voor enkele graden in 1838, die in het begin van de 20^e eeuw nog steeds van toepassing waren³.

Graad	Bedrag (Max)
Luitenant-generaal	6.300 frank
Kolonel	3.200 frank
Kapitein 1 ^{kl} (=Commandant)	1.700 frank
Onderofficier	400 frank
Soldaat	250 frank

Als algemene regel gold dat de weduwe slechts een derde van het pensioen van haar man kreeg. Voor de weduwen van de onderofficieren en soldaten werd hiervan afgeweken: zij kregen de helft.

In het pensioendossier zitten de SGOR en de SPOR niet op dezelfde golflengte! De SGOR wil de militaire pensioenen gelijkschakelen met de burgerpensioenen. De SPOR wil dit niet omdat hierdoor de pensioenbedragen voor de lagere officieren zouden dalen. Hun voorstel bestaat er in om de barema's volledig te herzien om tot een aanvaardbaar bedrag te komen voor alle graden - een visie die zelfs in de pers steun vindt. In 1905 besluiten beide verenigingen samen op audiëntie te gaan bij de Minister van Oorlog om hun standpunten uiteen te zetten. De versie van de SPOR (die ten andere werd uitgewerkt door onze stichter, kapitein *Foissy*) krijgt de voorkeur en zal de basis vormen voor het regeringsdossier dat in 1912 zal leiden tot de aanpassing van de wet op de militaire pensioenen.

³ De gegevens in deze en in de volgende tabel komt uit *Etude sur les pensions des veuves de militaires - Dossier N°1* (gepubliceerd in 1966) van de *Association des familles des officiers et sous-officiers de réserve*.

Na deze herziening, die ook een aanpassing aan de levensduurte inhoudt, zien de bedragen er als volgt uit:

Graad	Bedrag (Max)
Luitenant-generaal	8.200 frank
Kolonel	5.660 frank
Commandant	3.240 frank
Onderofficier (gemiddeld)	1.100 frank
Soldaat	600 frank

De actie heeft dus toch geleid tot een gevoelige verbetering. Voor de weduwen blijft echter alles onveranderd. Men zal daarom verder blijven ijveren - en het pensioendossier zal nog lang op de agenda blijven!

De sectie Gent wordt onafhankelijk.

Op 14 november 1911 beslist de sectie Gent de SPOR te verlaten en de "*Société des Officiers Retraités des Flandres*" (SORF) op te richten als een onafhankelijke vereniging. Van dan af zijn er drie grote verenigingen die de belangen van de gepensioneerde officieren zullen behartigen. Ze zullen in de omgang vaak genoemd worden naar de plaats waar ze geregistreerd zijn: Brussel, Antwerpen en Gent.

Onze vereniging wordt "Koninklijk".

In juli 1912 stuurt de voorzitter een brief naar de koning om de titel "Koninklijke Vereniging" te bekomen. Dit feit zou speciale luister geven aan het feest ter gelegenheid van het 25-jarig bestaan dat in augustus 1912 was gepland.

Het Kabinet van de Koning laat echter weten dat deze gunst weliswaar kan toegekend worden aan verenigingen die minstens 25 jaar bestaan, maar nooit ter gelegenheid van feesten om die 25e verjaardag te vieren...

In januari 1913 is het dan toch zo ver: de benaming van onze vereniging is vanaf nu "**Société Royale et Patriotique des Officiers Retraités**" (SRPOR).

Hoofdstuk II: De eerste wereldoorlog (1914 - 1918).

1913 - 1923: voorzitter ereluitenant-generaal Müller.

Eén jaar voor het uitbreken van de eerste wereldoorlog wordt de pas gepensioneerde infanteriegeneraal *Jacques Eugène Müller*, voormalig commandant van de 4e Infanteriebrigade van Antwerpen, bereid gevonden het voorzitterschap op zich te nemen. Bij zijn aanstelling op 15 september 1913 houdt hij een toespraak waarin hij de streefdoelen van de vereniging nogmaals beklemtoont: vaderlandsliefde, steun aan behoeftige leden en strijd voor hun rechten. Het is zijn eerste en laatste optreden vóór WO I. Zijn volgende vergadering zal in 1919 plaats vinden...

Alle aandacht gaat immers naar de politieke toestand, zeker als in 1913 keizer *Wilhelm II* aan de koning meedeelt dat een oorlog van Duitsland met Frankrijk onvermijdelijk is en hij van de Duitse opperbevelhebber, *von Moltke*, hoort dat de Belgen een dwaasheid zouden begaan als ze verzet zouden bieden bij een Duitse doortocht. Het leger wordt nu op maximale capaciteit gebracht (in mei 1913 was de veralgemeende dienstplicht al ingevoerd) en op 21 juli 1914 wordt de algemene mobilisatie afgekondigd - te laat, want op 4 augustus vallen de Duitsers België binnen...

Tijdens de oorlog vallen de activiteiten van de SRPOR - en ook van de andere verenigingen - volledig stil. Waarschijnlijk werden de "jongere" leden opgeroepen en misschien zijn er ook - zoals velen uit het Antwerpse - naar Nederland gevlucht. Documenten uit deze periode, die op contacten tussen de achtergebleven leden zouden kunnen wijzen, werden in ieder geval niet teruggevonden.

Hoofdstuk III: Het interbellum (1919-1940).

Herstel van de financiële situatie.

De eerste bestuursvergadering na WO I heeft plaats op 18 januari 1919.

Generaal *Müller* moet al snel vaststellen dat in de eerste plaats moet gezorgd worden voor financiële middelen. Men zal praktisch van nul moeten beginnen. Dringende maatregelen worden uitgewerkt:

- Een rondschrijven wordt aan alle leden gestuurd om hen er aan te herinneren dat ze opnieuw lidgeld⁴ moeten betalen (er discreet op wijzende dat ook de lidgelden van de oorlogsjaren "mogen" betaald worden...).
- Ook de actieve officieren worden aangeschreven om hen te vragen lid te worden. Aan de hulpofficieren (die bij het begin van de oorlog werden gemobiliseerd en intussen naar huis zijn teruggekeerd) wordt eveneens het lidmaatschap van de SRPOR aangeboden.
- Om het aantal tegemoetkomingen te verminderen zal campagne gevoerd worden ten voordele van de weduwen en wezen die niet aangesloten zijn bij de Kas voor Weduwen en Wezen (en die daardoor slechts zeer beperkte pensioenrechten hebben). Tegelijkertijd zal een dossier, waarin een verhoging van de pensioenen van de officieren wordt gevraagd, worden gelanceerd.
- Een aanvraag zal worden ingediend om - zoals in het verleden - 50% korting te krijgen op het openbaar vervoer (wat enkele maanden later zal toegestaan worden). Aan de Minister van Oorlog wordt gevraagd toelating te verlenen aan de gepensioneerde officieren en hun families om zich te bevoorraden in de militaire beenhouwerijen en in de magazijnen van de militaire intendance (wat de minister zal weigeren).
- Een aanpassing van de statuten wordt voorgesteld om nieuwe categorieën leden in te voeren. Potentiële ereleden (burgerlijke en

⁴ In 1913 was het lidgeld verhoogd van 2 naar 3 frank per jaar.

militaire autoriteiten, die de vereniging meer aanzien moeten geven) worden aangeschreven en nieuwe categorieën van steunende (ere)leden worden voorzien, aan wie een gift van minimum 300 frank wordt gevraagd om de financiële toestand te verbeteren.

De maatregelen hebben onmiddellijk succes. Er worden talrijke ereleden "aangeworven": een twintigtal generaals, die in WO I een belangrijke rol speelden, en een reeks eminente politici waaronder verschillende ministers zoals Eerste Minister *Theunis*, Minister van Landsverdediging *Devèze*, *Paul Emile Janson*, (voormalig Minister van Oorlog⁵) en Minister van Buitenlandse Zaken *Gaspar*. Zelfs de Franse maarschalk *Foch*, die de slag aan de Somme leidde en begin 1918 algemeen bevelhebber van de geallieerde strijdkrachten werd, aanvaardt het erelidmaatschap van de SRPOR⁶.

Ook het statuut van "steunend lid" kent een (zij het meer beperkt) succes: o.a. generaal van de Burgerwacht *Muls*, de voormalige voorzitter van het Krijgshof *Caraly*, de musicus *Albert Grisar* en de gebroeders *Osterrieth* doen een gift om zich te laten registreren als steunende leden.

Het aantal personaliteiten dat in deze periode (1920-1930) op de ledenlijst van de SRPOR staat is indrukwekkend en het aanzien van de vereniging was nooit hoger. In augustus 1920 gaat koning Albert ook in op een vraag van onze voorzitter en benoemt hij *Prins Leopold*, Hertog van Brabant, tot erevoorzitter van onze vereniging.

Op de eerste Algemene Vergadering na de oorlog houdt generaal *Müller* een emotionele en patriottische redevoering, die ook in het Infobulletin van de vereniging wordt gepubliceerd. Hij krijgt hiervoor schriftelijke felicitaties van het Paleis. Onze voorzitter laat deze gelegenheid niet voorbij gaan en schrijft een brief terug, waarin hij wijst op de dramatische financiële toestand. Met succes, want midden 1919 komt plots het aangename bericht dat koning

⁵ Het "Ministerie van Oorlog" wordt in 1920 "Ministerie van Landsverdediging".

⁶ Maarschalk Foch wordt "*1er et Haut Membre d'Honneur*"

Albert 10.000 frank schenkt aan de vereniging⁷, waardoor in één keer alle financiële moeilijkheden van de baan zijn. Een gedeelte van het geld kan zelfs belegd worden.

De genomen maatregelen maken dat op korte tijd de algemene situatie van de SRPOR drastisch verbetert: eind 1921 bedraagt het kapitaal ongeveer 20.000 frank en kan de secretaris melden dat meer dan 350 nieuwe leden zijn ingeschreven⁸.

In 1923 komt er nog een tweede meevaller. De Minister van Landsverdediging *Devèze* laat weten dat hij een anonieme gift ontvangen heeft van 100.000 frank ten voordele van de gepensioneerde officieren. De minister schenkt hiervan 75.000 frank aan de SGOR⁹ en 25.000 frank aan de SRPOR. De voorzitter van de SORF van Gent, generaal *De Schepper*, protesteert tevergeefs: hij krijgt geen deel van de koek..!

De SRPOR wordt een VZW.

De nieuwe maatregelen worden opgenomen in de statuten, die worden aangepast om als VZW te worden erkend. De wet op de VZW's van 27 juni 1921 geeft namelijk een rechtspersoonlijkheid aan verenigingen op voorwaarde dat ze hun statuten en de namen en adressen van hun beheerders publiceren in het Staatsblad. De SRPOR ziet hiervan het nut wel in, maar het zal toch nog duren tot 1927 alvorens de nieuwe statuten in het Staatsblad verschijnen¹⁰ en de SRPOR definitief VZW wordt.

De SORF werd in 1922 als eerste vereniging omgevormd tot een VZW. De SGOR verwerft dit statuut eerst in 1946.

⁷ Als verklaring wordt gegeven: "*Le vœu le plus cher de notre Souverain est que la Société, qui, durant les jours d'épreuve, n'a jamais cessé d'être un foyer d'ardent patriotisme, retrouve à bref délai sa prospérité d'autrefois.*"

⁸ Het aantal leden moet in die glorieperiode meer dan 1.000 bedragen hebben.

⁹ De SGOR was toen nog niet "Koninklijk". Ze werd dat eerst in 1930.

¹⁰ Bijlage aan het Staatsblad van 2 april 1927, akte 243, bladzijden 158 en 159.

Opnieuw het pensioendossier...

Onmiddellijk na WO I worden de pensioenen voor de invaliden en ook voor de weduwen drastisch verhoogd (minstens 65% tot meer dan 200% voor de lagere graden). De rustpensioenen blijven echter ongewijzigd - behalve die van de lagere graden die lichtjes worden verhoogd - en blijven een strijdpunt en een topprioriteit. Op bijna elke bestuursvergadering wordt de stand van zaken besproken en worden nieuwe interventies voorbereid.

Om de nieuwe eisen in het dossier meer kans op slagen te geven wordt een tijdelijke samenwerking met de SGOR aanvaard. Eerste Minister *Delacroix* richt in 1920 een interministeriële commissie op waarin een afgevaardigde van de verenigingen zitting heeft. Er wordt gepleit voor voorafgaande betaling van het pensioen, voor de onmiddellijke uitbetaling van een vergoeding om de stijging van de levensduurte op te vangen en voor een pensioen dat 75% van de wedde zou bedragen - perequatie en indexatie *avant la lettre* dus...

Voorzitter *Müller* wordt ziek in maart 1923 en sterft enkele maanden later. Het is een groot verlies voor de vereniging: door zijn vele connecties en zijn grote inzet had hij o.a. op het pensioendossier een niet te verwaarlozen impact. Hij was er ook in geslaagd op korte tijd onze SRPOR tot haar grootste bloei te brengen.

*1923 - 1930: voorzitter luitenant-generaal b.d. **Bertrand**.*

Als opvolger wordt luitenant-generaal *Victor Bertrand* gekozen, gewezen commandant van de 3^e Legerdivisie en gewezen commandant van Groep I van de Inspectie van het Leger tijdens de oorlog.

De Federatie van Officieren.

In 1924 wordt door de nieuwe voorzitter het principe goedgekeurd om samen met Brussel en Gent de *Liga van Oprustgestelde Officieren* te vormen. Even wordt gedacht aan een fusie, maar Gent - enige VZW op dat ogenblik -

wil niet verder gaan dan een samenwerkingsakkoord. Deze liga treedt in 1926 toe tot de *Federatie van Officieren van het Belgisch Leger*¹¹ samen met het *Comité van Verenigingen van Officieren van de Campagne 1914-1918* (die zelf drie verenigingen omvat: de *Vriendenkring van de Officieren van de Campagne 1914-1918*, de *Verbroedering van de Officieren van de Campagne 1914-1918* en de *Nationale Unie van de Officieren Oorlogsinvaliden*). In de statuten worden ook nog acht verenigingen van officieren opgesomd waarmee zal worden samengewerkt zonder dat ze lid worden van de federatie. Er bestaan dus nogal wat verenigingen en deze "koepel" wil de krachten bundelen om meer gewicht te hebben bij interventies.

De SRPOR werkt vanaf 1926 ook samen met de *Nationale Federatie van Vaderlandslievende Verenigingen van Antwerpen*.

De gift van barones Limnander de Zulte.

Begin 1927 ontvangt de SRPOR een brief van een zekere kapitein *Buyschaert*, zeggende dat de barones *Limnander de Zulte* bij testament haar kasteel en een stuk van haar fortuin aan de SRPOR zal schenken met de bedoeling dat in het kasteel een home voor gepensioneerde officieren zou worden ingericht. De kapitein is blijkbaar de wettelijke uitvoerder van het testament. Enkele maanden later stelt hij echter dat het aan de SORF toekomt deze erfenis in ontvangst te nemen - Zulte ligt immers in Oost-Vlaanderen! Gelukkig maar, want als puntje bij paaltje komt blijkt dat na een herziening van de procedure de erfenis gewoon naar de familie gaat...

Het pensioendossier (vervolg...)

In 1926 en in 1930 wordt de pensioenwetgeving opnieuw aangepast. De pensioenen van oorlogsinvaliden worden verhoogd en een gedeelte van de pensioenen wordt gekoppeld aan de "index van de kleinhandelsprijzen" die

¹¹ De statuten van de *Interfédérale des Officiers de l'Armée belge* werden goedgekeurd op 4 februari 1926.

maandelijks in het Staatsblad wordt gepubliceerd. Dit wordt nog steeds als "te weinig" beschouwd en het pensioendossier blijft op de agenda!

Er is wat wrevel als de SGOR, zonder voorafgaande consultatie, in naam van de drie verenigingen een brief stuurt naar de eerste minister om een aanpassing van de rustpensioenen te vragen. Onze voorzitter hekelt deze handelswijze in het Infobulletin, waarop de SGOR reageert door een rechtzetting te eisen. De zaak wordt in der minne geregeld, vooral als blijkt dat de interventie van SGOR "iets in gang heeft gezet".

Een onverwacht cadeau.

In oktober 1929 krijgt de vereniging nog eens 50.000 frank. De som is afkomstig van het "beheer van de troepen in de bezette zone" (de "kas" van de Belgische troepen die van 1923 tot 1925, samen met Franse eenheden, het Roergebied hadden bezet). De financiële situatie van onze vereniging wordt nu door de penningmeester "zeer gezond" genoemd!

In 1930 moet voorzitter *Bertrand* afhaken wegens ziekte. Hij zal korte tijd daarna overlijden. Hij zal de gevolgen van de beurskrach van 1929 niet meer meemaken..!

1930 - 1945: voorzitter luitenant-generaal b.d. Philippe.

Als opvolger wordt luitenant-generaal *Philippe* gekozen. Deze wil absoluut toetreden tot *de Federatie van Gepensioneerden van de Staat*, omdat hij meent dat deze vereniging meer druk kan zetten op de onderhandelingen over de aanpassing van de pensioenen van weduwen, van wie het huwelijk voltrokken werd na de oppensioenstelling van hun man. Zij hebben geen recht op een overlevingspensioen en dit onrecht wil hij ongedaan maken.

Opnieuw financiële problemen!

De nieuwe voorzitter wordt geconfronteerd met de financiële crisis van de jaren 1930. Enerzijds doet de wereldwijde crash ook de beleggingen van de

vereniging in waarde verminderen en anderzijds noteert het bestuur een opmerkelijke verhoging van de aanvragen tot geldelijke steun¹². Bovendien zijn er hoe langer hoe meer leden die hun bijdrage niet meer betalen en stelt men vast dat de "jonge" gepensioneerden weinig interesse tonen voor de vereniging - niets nieuws onder de zon dus...

Vanaf 1936 zal de financiële situatie zich normaliseren en de portefeuille zal zelfs terug beginnen stijgen - voor korte duur, want in maart 1940 begint het weer steil bergaf te gaan. Er worden verschillende mogelijkheden onderzocht om het vermogen van de vereniging op peil te houden, maar de oorlog zal een eind maken aan al deze voornemens.

Onze vereniging wordt 50!

Op 1 juli 1937 bestaat onze vereniging 50 jaar! Drie jaar daarvoor, in 1934, had koning Leopold III aan de SRPOR toelating verleend om in de hoofding van onze briefwisseling te vermelden: "Onder de Hoge Bescherming van Z.M. de Koning". Dit was een gevolg van het tragische overlijden van koning Albert op 17 februari 1934 te Marche-les-Dames: onze erevoorzitter was zijn opvolger geworden.

De viering van de 50^e verjaardag blijft sober. Na een Algemene Vergadering wordt een "intieme" maaltijd georganiseerd waarop, naast de leden, slechts enkele militaire en burgerlijke autoriteiten worden uitgenodigd. De viering werd verschoven naar oktober omdat men hoopte meer leden te bereiken na de vakantieperiode...

¹² Eind 1933 was het vermogen van de vereniging gedaald tot ongeveer 125.000 frank. In 1934 werd hiervan bijna één vijfde aan steun uitbetaald.

Hoofdstuk IV: De tweede wereldoorlog (1940-1945).

Anders dan tijdens de "Grote Oorlog" blijft de SRPOR actief tijdens WO II. De Duitsers zijn hiervan op de hoogte. De Duitse *Dienst voor Propaganda* had de voorzitter geconvoceerd en de statuten en een ledenlijst opgevraagd. Tegen de verwachtingen in had deze dienst geen bedenkingen bij de werking van de SRPOR...

De bestuursvergaderingen gaan dus gewoon door, maar beperken zich hoofdzakelijk tot het opvolgen van de financiële middelen en het toekennen van steun aan behoeftige leden. Eind 1940 heeft de vereniging nog 115.000 frank in kas. Alleen, tijdens de volgende jaren zullen er weinig of geen nieuwe inkomsten gegenereerd worden..!

De verspreiding van het gedrukte Infobulletin wordt stopgezet en occasioneel vervangen door een eenvoudig rondschrijven. Algemene vergaderingen worden niet meer samengeroepen.

Op de bestuursvergaderingen verschijnen weldra nog slechts 5 leden. Eén hiervan is commandant *M.*, die, tot ieders tevredenheid, de beleggingen van de vereniging opvolgt. Maar meer en meer begint hij de werking van het bestuur te ondermijnen, door o.a. de secretaris te beschuldigen van malversaties en door zich te verzetten tegen elke controle van de eigen boekhouding. Hij wordt verdacht samen te spannen met de bezetter en dat zal hem na de oorlog duur te staan komen.

In 1942, midden in de oorlog, sticht luitenant-generaal *Biebuyck*, gewezen vleugeladjutant van de koningen Albert I en Leopold III en commandant van de 6^e Legerdivisie tijdens WO I, een nieuwe VZW "*Rassemblement Moral des Anciens Combattants autour du Roi*". De SRPOR besluit de vereniging te steunen, maar wordt teruggefloten door de bezetter: de nieuwe VZW mag niet worden opgericht!

Hoofdstuk V: De naoorlogse periode (1945-1960).

Op 24 mei 1945 wordt een Algemene Vergadering samengeroepen. Generaal *Philippe*, nog steeds voorzitter, houdt een plechtige openingsrede, waarin hij hulde brengt aan de koning en aan de geallieerden, die ons land hebben bevrijd.

Hij schetst ook de activiteiten van het bestuur tijdens de oorlogsjaren en brengt hulde aan de 150 leden die in de loop van de oorlog zijn overleden. Het grootste deel van de vergadering wordt echter besteed aan de uitsluiting van commandant *M*. Er wordt hem ten laste gelegd dat hij notoir *rexist* zou geweest zijn die zijn haat tegen de geallieerden, tegen de joden en tegen onze democratie openlijk toonde. Een foto met de vermelding "*A mon cher M.*", die bij hem thuis wordt gevonden en waarop hij samen met *Leon Degrelle* prijkt, vult de bewijslast aan. Hij wordt bij unanimité uitgesloten en er wordt klacht neergelegd bij justitie.

Op het einde van deze vergadering vraagt generaal *Philippe* "hem zijn vrijheid terug te geven", omdat hij wil verhuizen naar Luik.

*1945 - 1946: voorzitter ereluitenant-generaal **Hamer**.*

Ereluitenant-generaal *Georges Hamer* wordt aangesteld als nieuwe voorzitter. Het is een fel gedecoreerde infanterieofficier, oorlogsinvalide uit WO I en gewezen commandant van het 5^e Linierregiment.

Hij moet bij zijn aantreden al onmiddellijk trachten de financiële toestand uit te klaren. Alle beleggingen zijn immers geblokkeerd en de vereniging moet zelfs een lening aangaan om de lopende kosten te dekken. Gelukkig komt geleidelijk aan een deel van de aandelen, die de SRPOR in bezit heeft, vrij en kan men ze verkopen. Maar dit lost niet alle problemen op, want net zoals na WO I stelt men een sterke daling van het aantal leden vast.

De geschatte inkomsten liggen zelfs lager dan de steunbetalingen aan behoeftige leden. Aanvankelijk worden de tussenkomsten dus

noodzakelijkerwijze verminderd en nieuwe aanvragen worden vaker geweigerd. Ook het lidgeld wordt fors verhoogd: van 5 frank springt men naar 25 frank!

Generaal *Hamer* maakt ook onmiddellijk werk van de noodzakelijke aanpassing en actualisering van de statuten. Ze worden eind mei 1945 gedrukt en verspreid onder alle leden. Naast een verhoging van het lidgeld is de voornaamste aanpassing een betere definitie van de soorten leden.

Spijts deze realisaties is zijn voorzitterschap het kortste in de geschiedenis van onze vereniging: in juni 1946 overlijdt hij, geheel onverwachts. Als opvolger wordt generaal-majoor *Verstraete* gekozen.

1946 - 1956: voorzitter generaal-majoor b.d. Verstraete.

Ook de nieuwe voorzitter zal in deze naoorlogse periode moeten uitzien om de financiële situatie van de vereniging gezond te houden. Enerzijds is er een gestage daling van het aantal leden en anderzijds stijgen de werkingskosten van jaar tot jaar.

Een nieuw pensioendossier!

In deze barre periode worden al snel nieuwe eisen geformuleerd door de verenigingen van gepensioneerde officieren:

- een verhoging van het rustpensioen met 5% en
- een substantiële verhoging voor de oorlogsinvaliden.

Vroegere eisen zoals de berekening van het pensioen op de laatste wedde en vastlegging van het bedrag op 75% van deze wedde blijven uiteraard behouden.

Van 1950 tot 1954 wordt kolonel *Etienne De Greef* Minister van Landsverdediging. De verenigingen van gepensioneerde officieren (verenigd in de USOR - zie hierna) zien nu hun kans schoon om het pensioendossier te laten vooruitgaan. Ze willen hierbij samenwerken met de verenigingen van

gepensioneerde staatsambtenaren, hoewel de SRGOR zich niet kan vinden in de voorstellen van de staatsambtenaren en eigen voorstellen lanceert.

De wet van 2 augustus 1955 komt slechts gedeeltelijk tegemoet aan de verzuchtingen: enkele verhogingen worden doorgevoerd. Spijtig genoeg krijgen weduwen slechts 30% van het pensioen van hun man, daar waar men gehoopt had op "minstens 50%". Ook het probleem van de weduwen, gehuwd met een militair als die reeds met pensioen was (en het daardoor zonder overlevingspensioen moeten stellen), wordt niet opgelost. Er zitten bovendien blijkbaar nog onjuistheden in de wet, die door nieuwe initiatieven zullen moeten geregeld worden.

De volgende jaren worden er parallelle acties gevoerd: enerzijds de SRGOR die haar eigen visie propageert en anderzijds de SRPOR en de SORF samen, die de *Federatie van de Gepensioneerden van het Openbaar Ambt* steunen, omdat die blijkbaar meer invloed kan uitoefenen.

Nieuwe acties worden nu ten andere meer en meer via burgerkanalen gevoerd. De acties van de ACOD/CGSP¹³ bvb leiden tot voorstellen van de overheid, die ook voor de militairen een verbetering betekenen:

- toekenning van een begrafenispremie gelijk aan één maandwedge mits een bijdrage van 0,5% van het pensioenbedrag;
- overlevingspensioen van 30% voor alle weduwen op voorwaarde dat ze minstens één jaar gehuwd zijn.

De SRGOR wil meer dan een federatie.

De *Interfédérale des Officiers de l'Armée belge* van 1926 wordt na de oorlog nieuw leven ingeblazen in de hoop op nieuwe dossiers toch nog enige invloed

¹³ Algemene Centrale der Openbare Diensten/*Centrale Générale des Services Publics*, een fusie van syndicaten van het Openbaar Ambt met socialistische inslag, die door haar ledenaantal meer invloed kan doen gelden.

te kunnen uitoefenen. De SRGOR wordt VZW in 1946¹⁴ en er wordt nu tussen de drie VZW's afgesproken de samenwerking te verbeteren. Er wordt een *Centraal Comité* opgericht waarin de drie verenigingen zetelen, maar - zo wordt gesteld - "elke vereniging zal haar autonomie mogen bewaren". Het comité gaat onmiddellijk aan de slag, maar tijdens het overleg is blijkbaar te weinig gediscussieerd over de details, want de uitvoering van deze samenwerking heeft verregaande gevolgen, die niet voorzien waren en die daarom al spoedig tot wrijvingen leiden:

- Bij de ledenwerving zal de SRGOR zich voortaan moeten toespitsen op de provincies Antwerpen en Limburg. Leden uit Brussel of Gent worden naar de zusterverenigingen verwezen. Terwijl daardoor het ledenaantal van de SRGOR blijft dalen, verhoogt de SRGOR haar bestand op enkele maanden tijd met 222 leden...
- Het gezamenlijk infobulletin¹⁵, dat maandelijks door de SRGOR wordt uitgegeven, kost onze vereniging jaarlijks zo'n 16.000 frank. Dit kan de kas niet dragen en na één trimester al wordt beslist af te zien van het abonnement op het bulletin. Men zou wel akkoord kunnen gaan met een infoblad dat drie- à viermaal per jaar zou verschijnen - naast en onafhankelijk van dit van de SRGOR.
- Ook de oprichting van een Centrale Hulpkas, die alle steundossiers zou beheren en waarin de drie verenigingen financieel zouden moeten bijdragen, valt niet in goede aarde. De SRGOR wenst haar dossiers zelf te beheren.
- De vertegenwoordiging in het Centraal Comité is proportioneel aan het aantal leden van de verenigingen. Daardoor heeft Brussel een absolute

¹⁴ De statuten verschenen in de bijlagen van het Staatsblad van 15 juni 1946.

¹⁵ Het "Bulletin de la Société Générale des Officiers Retraités" werd al sinds 1909 uitgegeven door de SRGOR. Het laatste nummer verscheen in 1948. Het werd vervangen door een nieuw bulletin : "L'Officier Retraité" (1949 - 1960).

meerderheid. De SRPOR vraagt daarom een aanpassing van de samenstelling.

- De te betalen bijdrage zou 20 frank per lid bedragen. De SRPOR is echter slechts bereid 15 frank te betalen.

Op de Algemene Vergadering van 23 april 1948 wordt de "fusie" op de agenda geplaatst. Erevoorzitter generaal *Philippe*, die speciaal uit Luik is gekomen, neemt het woord en na de historiek van de verenigingen geschetst te hebben, houdt hij een vurig pleidooi voor het behoud van de onafhankelijkheid van de SRPOR. Bij de daarop volgende stemming blijkt dat:

- de leden vóór samenwerking met de andere verenigingen zijn;
- de SRPOR in ieder geval haar onafhankelijkheid wil bewaren (eigen infobulletin, eigen hulpkas);
- de unie geen eigen statuten hoeft te hebben: een reglement van inwendige orde is voldoende om de werking ervan te regelen.

Als gevolg hiervan wordt de *Union des Sociétés des Officiers Pensionnés (USOR)* opgericht die echter geen lang leven zal beschoren zijn.

In 1952 volgt kolonel IFM b.d. *Brasseur* eregeneraal-majoor *Grégoire* op als voorzitter van de SRGOR. Hij is een groot tegenstander van de unie en weigert verder te werken onder dit label. De SRGOR werpt zich nu openlijk op als de enige representatieve vereniging voor gepensioneerde officieren en zij beschouwt de andere twee verenigingen als "dissident".

Antwerpen en Gent vinden dit uiteraard niet kunnen en noemen Brussel "deloyaal", o.a. ook omdat de kring Brussel, die als enige op voorhand de lijsten van de nieuwe gepensioneerde officieren ontvangt van de Generale Staf, weigert deze door te geven en ze uitsluitend gebruikt om zelf contacten te leggen voor een lidmaatschap bij de SRGOR.

In 1956 neemt de SRGOR een nieuw initiatief. Ze nodigt Antwerpen en Gent uit op een vergadering om te trachten een nieuw samenwerkingsakkoord te sluiten. In 1957 zal de SRGOR namelijk haar honderdjarig bestaan vieren en

zij wenst tegen dan een nieuwe en verregaande vorm van coöperatie te realiseren ("*une collaboration sincère, amicale et durable*"). Voor Brussel betekent dit dat de SRPOR en de SORF in hun geheel moeten aansluiten bij de VZW SRGOR. Antwerpen en Gent gaan hiermee niet akkoord: zij willen niet als een "satelliet" van de SRGOR beschouwd worden, maar wensen eerder in de richting van een federatie te gaan, waarin iedereen gelijkwaardig vertegenwoordigd is.

Tijdens een Buitengewone Algemene Vergadering in oktober 1956 worden zowel in Antwerpen als in Gent de principes, die zij altijd hebben gehuldigd, bevestigd: ja voor een samenwerking, op voorwaarde dat iedere kring zijn eigenheid kan bewaren. Men wil wel aanvaarden dat de SRGOR een nationale vereniging is en dat de beide andere een meer regionale rol spelen. In Antwerpen wordt op deze vergadering ook afscheid genomen van voorzitter *Verstraete*, die om gezondheidsredenen moet afhaken.

1956 - 1968: voorzitter eregeneraal-majoor Jorrissen.

Generaal *Verstraete* wordt vervangen door de ondervoorzitter, eregeneraal-majoor *Jorrissen*, die al jaren de externe betrekkingen van de SRPOR verzorgde en als dusdanig onze vaste afgevaardigde was bij de contacten en onderhandelingen met de SRGOR.

Aanpassing van onze statuten.

In 1956 moeten onze statuten aangepast worden om de terminologie in overeenstemming te brengen met de wet. Het bestuur profiteert van deze aanpassing om ook het lidgeld te verhogen van 25 naar 50 frank (behalve voor de weduwen).¹⁶

¹⁶ Vanaf 1958 zal een "lidgeld per graad" ingevoerd worden (naar analogie met wat bij de SRGOR is gebeurd). Generaals betalen nu 125 en 100 frank, hoofdofficiëren 80, lagere officieren 65 en weduwen 50 frank.

Belangrijk is ook dat artikel 20, dat de tussenkomst bij het overlijden van leden regelt, wordt aangepast. Bij overlijden van een lid stelt de vereniging zich ter beschikking van de familie voor eventuele administratieve hulp in plaats van - zoals vroeger - zelf de begrafenis in de hand te nemen. Dit wijst op een fundamentele verandering: de inmenging van de vereniging in persoonlijke aangelegenheden van de leden wordt niet meer aanvaard.

Een nieuw statuut voor de officieren.

De Minister van Landsverdediging werkt aan een nieuw statuut voor de officieren. Dit nieuwe dossier kan uiteraard op de interesse van alle verenigingen rekenen. Voorzitter *Jorrissen* maakt zelf een studie over de "valorisatie van de officiersloopbaan" en legt de tekst voor aan de andere kringen alvorens hem op te sturen naar de minister.

De nieuwe statuten verschijnen op 1 december 1958, zonder dat er werkelijk met zijn studie rekening werd gehouden. Er worden anomalieën vastgesteld, die dan weer aanleiding geven tot een nieuwe interventie bij de minister, maar het brengt allemaal weinig zoden aan de dijk...

Meer en meer moet men inderdaad vaststellen dat verenigingen als de onze steeds minder invloed kunnen uitoefenen. De interventies bij de overheid kunnen nog op weinig respons rekenen en verminderen snel. Die taak zal nu steeds vaker overgenomen worden door de syndicaten.

Dit zal nog duidelijker worden in 1962 als nieuwe weddenbarema's worden gestemd. Met de "eisen" van de verenigingen wordt hier absoluut geen rekening gehouden. De activiteiten van de SRPOR, evenals die van de zusterverenigingen, zullen zich daardoor meer en meer gaan toespitsen op sociale en culturele activiteiten. Vermits de levensstandaard - ook van de gepensioneerden - merkkelijk is verbeterd, zijn aanvragen tot financiële steun ten andere uitzonderlijk geworden.

Verandering van taalregime - De eerste tekenen.

De taalwetten van 1928 en (vooral) van 1938 hadden o.a. tot doel het Nederlands in het leger in te voeren. De uitvoering van deze wetten verliep wel stroef, maar de officieren werden nu per taalregime gerekruteerd en de tweetaligheid van de officieren werd ingevoerd.

Bij de gepensioneerden bleef echter het Frans zich nog lang als voertaal handhaven. Zelfs bij de SRPOR duurde het tot 1956 vooraleer in de beheerraad opgemerkt werd dat "de tweetaligheid een noodzaak begint te worden" - hoewel de voorzitter tegelijkertijd ook vaststelde dat "de leden zelf nog unaniem Franstalig zijn"!

In 1958 wordt beslist het Infobulletin in de twee landstalen te verspreiden, maar alle vergaderingen worden verder in het Frans gevoerd. Er wordt in dat jaar door de voorzitter zelfs de aanduiding van een Franstalige onderofficier als secretaris-penningmeester doorgedrukt. Dit is in strijd met de statuten en wordt door veel leden (tevergeefs) aangeklaagd... De nieuwe secretaris zal blijven tot in 1978!

Samenwerking met Antwerpse kringen.

De SRPOR beslist op lokaal vlak samen te werken met bestaande kringen, die op een of andere manier met landsverdediging te maken hebben.

Aan de *Verenigde Oud-strijdersbonden van Antwerpen (VOSBA)* - één van de eerste verenigingen met Nederlandstalige statuten - wordt jaarlijks een steunbedrag betaald en er wordt deelgenomen aan de plechtigheden die ze organiseren;

Met de *Cercle des Officiers de Réserve d'Anvers (CORA)* organiseert men het jaarlijkse "Bal van de Officiëren". De overeenkomst is dat de SRPOR 15% van de winst krijgt, maar als het tegenvalt ook 15% van het verlies moet bijpassen...

Ook met *Mars & Mercurius*, waarvan de Antwerpse afdeling in 1930 werd opgericht, worden contacten onderhouden.

Nieuwe toenadering tot de SRGOR.

In 1959 wordt de Beheerraad van de SRGOR grondig vernieuwd en dit heeft een positieve uitwerking. De standpunten in verband met een mogelijke samenwerking worden veel milder.

Kolonel *Brasseur* stelt voor opnieuw samen te komen om te onderhandelen over een nieuwe vorm van samenwerking, waarbij de drie verenigingen hun onafhankelijkheid zouden bewaren. Hij stelt voor een nieuw, gezamenlijk infobulletin uit te geven, waarin zowel artikels van de leden, als officiële mededelingen en een rubriek voor elke vereniging zouden opgenomen worden. Bovendien stelt de SRGOR een actieprogramma voor dat tegemoetkomt aan de zienswijze van de twee andere verenigingen. In de schoot van de SRGOR wordt een referendum georganiseerd. Slechts 10% van de leden neemt er aan deel en die stemmen overwegend voor een toenadering.

Hoofdstuk VI: Filiaal van de SRGOR (1960 - 1999).

De onderhandelingen over een nieuwe vorm van samenwerking komen nu in een stroomversnelling. Misschien is het feit dat midden 1960 een nationale *Vereniging voor Officieren in Actieve Dienst - VOAD* wordt opgericht hier niet vreemd aan. De besprekingen leiden tot een conventie die op 17 december 1960 ondertekend wordt door de drie voorzitters. In de inleiding wordt gesteld dat de SRGOR "gezien haar penetratie in de milieus van de officieren, haar ledenaantal en haar 100-jarig bestaan logischerwijze de leiding moet nemen van de drie verenigingen".

De conventie van 1960.

Het document bestaat uit 20 artikels, waarvan de voornaamste zijn:

- De SRGOR wordt een vereniging die alle categorieën van officieren en hun weduwen kan groeperen en die momenteel twee "filialen" omvat: de SRPOR en de SORF. De statuten van de SRGOR zijn van toepassing op de vereniging (Art 1).
- De centrale vereniging is bevoegd voor de collectieve administratie en voor het bepalen van de doelstellingen. De filialen hebben enkel een lokale bevoegdheid. (Art 2).
- De filialen behouden voor lokaal gebruik hun naam en statuten (Art 4).
- Het Directiecomité van de vereniging bestaat uit de Algemene Voorzitter, de voorzitters van de geaffilieerde verenigingen, twee ondervoorzitters evenals de secretaris-generaal en de secretaris-penningmeester van de SRGOR (Art 8).
- De Beheerraad bestaat uit de leden van het directiecomité, aangevuld met een aantal beheerders (het maximum aantal leden is 30) (Art 9).
- De eenvormige lidgelden worden betaald aan de centrale zetel. De gelden dienen voor de uitgifte van een infobulletin ("La Belgique Militaire

- Militair België¹⁷) en voor de administratie. De filialen krijgen een te bepalen percentage van de lidgelden van hun leden voor hun beheerskosten. De besteding van deze gelden moeten verantwoord worden via een jaarlijkse balans (Art 11).

- De conventie is geldig voor 3 jaar en wordt daarna verlengd voor onbeperkte tijd (Art 16).
- Het statuut van "filiaal" kan ten allen tijde door de partijen opgezegd worden mits een vooropzeg van één jaar en mits de Algemene Vergadering van de desbetreffende vereniging akkoord gaat (Art 17).
- De conventie zal verschijnen in het Belgisch Staatsblad (Art 20)¹⁸.

Het is duidelijk dat dit een feitelijke fusie is. Het woord "fusie" wordt in de tekst niet gebruikt, maar de SRGOR heeft alle touwtjes in handen. Het feit dat de twee andere verenigingen de voorbije tien jaar zowel hun ledenaantal als hun vermogen stelselmatig zagen dalen, speelde hierbij zeker een rol. Antwerpen en Gent hadden wel aangedrongen op het behoud van hun statuut, wat aanleiding gaf tot zekere ongerijmdheden in de conventie: de SRGOR en de SORF zijn nog wel VZW's, maar enkel "lokaal" en het beheer van hun leden en grotendeels ook van hun financiën moeten ze uit handen geven.

De fusie heeft nog een ander nefast gevolg: de aanwerving van nieuwe leden valt praktisch stil!¹⁹ Wat de voorzitter er toe brengt te stellen dat de SRGOR wel "genereus is wat betreft financiering, maar dat ook aan het overleven van de kring moet gedacht worden".

¹⁷ *La Belgique Militaire* werd in 1870 als weekblad uitgegeven op initiatief van de latere luitenant-generaal *Brialmont*. Het laatste nummer (N°2525) verscheen in 1940. In 1960 verschijnt het dus opnieuw, nu als tweetalig maandblad.

¹⁸ Ze verscheen (enkel in het Frans) in het Belgisch Staatsblad van 29 december 1960, bladzijde 2051.

¹⁹ In 1970 telt onze vereniging nog slechts 152 leden.

De oorspronkelijke bedragen die als subsidie werden toegekend zullen echter in 1964 met ongeveer de helft verminderd worden. In 1970 wordt zelfs aan de filialen gevraagd tussen te komen in de aankoop van een *adressograaf* - een machine om adressen te drukken. Antwerpen beslist 3.000 frank te storten...

De SRGOR streeft ook naar externe samenwerking.

De SRGOR wil zelfs nog verder gaan in de samenwerking tussen officiersverenigingen en probeert een "Nationale Unie van Belgische Officieren" uit te bouwen die naast de SRGOR zou bestaan uit de *Vereniging voor Officieren in Actieve Dienst (VOAD)* en de *Nationale Unie der Reserveofficieren*. De bezwaren van de VOAD en meningsverschillen tussen de Nederlandstalige en de Franstalige vleugel van de reserveofficieren doen het project echter mislukken. Het contact met de VOAD wordt wel behouden, zonder daarom van echte samenwerking te kunnen spreken.

Met de *Fédération Nationale des Pensionnés de l'Etat (FNPE)* wordt een samenwerkingsakkoord gesloten en er wordt samen geageerd voor de perequatie van de pensioenen. Het akkoord wordt echter opgezegd als in 1965 een *Nationaal Comité voor de Verdediging van de Staatsgepensioneerden* wordt opgericht, waar een afgevaardigde van de vereniging zitting krijgt. Deze zal echter (te) weinig invloed kunnen uitoefenen om te wegen op de onderhandelingen.

Nieuwe aanpassing van de statuten.

In februari 1961 publiceren zowel de SRGOR als de SRPOR nieuwe statuten als gevolg van de conventie. De statuten van de SRGOR zijn tweetalig: in het Nederlands heet ze nu *Koninklijke Algemene Vereniging van Oprustgestelde Officieren (KAVOO)*. Ook het infoblad wordt tweetalig: "*La Belgique Militaire - Belgisch Militaire Tijdingen*" (vanaf 1980 "*Militair België*").

Omdat de kosten van het maandblad te hoog oplopen wordt in 1966 beslist het slechts om de twee maanden uit te geven, maar er komt wel een maandelijks "*Bulletin administratif - Bulletin voor Inlichtingen*" (later "*Bulletin d'Information - Informatiebulletin*").

In onze (enkel Franstalige!) nieuwe statuten wordt de SRPOR "dochtervereniging" van de KAVOO genoemd en worden de bepalingen van de conventie expliciet hernomen, terwijl toch ook de eigen werking als VZW wordt beschreven²⁰. Ook de SORF zal haar naam aanpassen en heet nu *Vereniging der Gepensioneerde Officieren der beide Vlaanderen (VGOV)*.

In 1965 wordt de naam van de SRGOR - KAVOO veranderd in SRORAO - KVOGGO (*Société Royale des Officiers Retraités et Anciens Officiers des Cadres Actifs - Koninklijke Vereniging der Gepensioneerde Officieren en der Gewezen Officieren van het Aktieve Kader*). De doelstellingen worden aangepast : de verdediging van de belangen wordt meer benadrukt (een laatste "forcing"!) en er wordt ook bepaald dat men enkel effectief lid kan worden bij pensionering op het einde van de loopbaan.

Oprichting van provinciale kringen.

Brussel begint al snel met het oprichten en/of organiseren van lokale groeperingen. Tegen het midden van de jaren 1970 zijn in alle provincies (behalve in Antwerpen en Oost-Vlaanderen) kringen opgericht, die als "feitelijke verenigingen" worden beschouwd. De voorzitters van die kringen worden allen lid van de Raad van Beheer, die uitgroeit tot een vergadering van een dertigtal leden.

Wanneer West-Vlaanderen zich als onafhankelijke kring ("feitelijke vereniging") bij de nationale kring aansluit en de VZW "der beide Vlaanderen" verlaat, moet Gent zijn naam terug aanpassen. In 1986 worden nieuwe statuten gepubliceerd en wordt de benaming "Vereniging van Oprustgestelde Officieren – Oost-Vlaanderen" (V.O.O.-O.Vl.)

²⁰ Bijlage aan het Belgisch Staatsblad van 23 februari 1961 bladzijde 225.

Het Kolonel Brasseur Fonds.

In 1966 wordt voor het idee van een "Home voor gepensioneerde officieren" gelanceerd. Er wordt zelfs gedacht aan een mutualiteit voor officieren. Dit resulteert in de oprichting van een *Kolonel Brasseur Fonds*²¹, met als doelstellingen "het oprichten en het beheer van inrichtingen met sociaal karakter". De inrichtingen zouden toegankelijk zijn voor alle Belgen, maar *"het voorrecht tot toegang aan rusthuizen voor bejaarde personen wordt nochtans verleend aan de leden van de KVOGGO, aan de leden van de Nationale Unie van Reserveofficieren en aan de gewezen burgerlijke ambtenaren der eerste categorie van het Ministerie van Landsverdediging, alsmede aan hun rechthebbenden"*.

Het initiatief sterft een stille dood. De nationale vereniging zal in haar schoot later wel een *"Sociaal Fonds Generaal Grégoire - Kolonel Brasseur"* oprichten met als doelstelling: "Geldelijke hulp aan weduwen en wezen van effectieve leden, tussenkomst bij huisvesting van effectieve en aangesloten leden, steun aan organismen die zich inzetten voor minderbedeelden en/of mindervaliden uit het militaire milieu".

1968 - 1985: voorzitter erekolonel Frans.

In 1968 overlijdt generaal *Jorrissen*. Hij wordt opgevolgd door erekolonel *Willem Frans*, een officier die tijdens de oorlog heel wat meemaakte. Hij werd met een groep van 30 man in 1940 krijgsgevangen genomen en brengt de oorlog door in verschillende krijgsgevangenenkampen. Hij zal als enige overlevende van zijn groep in 1945 terugkeren. Het is misschien daardoor dat hij wat streng en afstandelijk overkomt, maar hij is ook een doorzetter, die belangrijke veranderingen zal doorvoeren. Het is de eerste maal dat de effectieve voorzitter geen generaal is.

²¹ De statuten verschenen in het Staatsblad van 30 november 1967 blz. 2594-2599.

Er waait een nieuwe wind in Antwerpen.

Met de komst van kolonel *Frans* wordt in onze vereniging echt werk gemaakt van de vernederlandsing: de vergaderingen en alle mededelingen gebeuren al snel uitsluitend in het Nederlands.

In 1970 wordt in het Staatsblad gemeld dat als Nederlandstalige benaming ***Koninklijke en Vaderlandsminnende Vereniging der Gepensioneerde Officieren - KVVGO*** wordt aangenomen (maar de nog steeds Franstalige statuten worden niet vertaald...). In 1979 wordt de benaming weer officieel gewijzigd in **Koninklijke en Vaderlandsminnende Vereniging der Oprustgestelde Officieren (KVVOO)**.

De nieuwe voorzitter probeert de leden meer te betrekken bij de vereniging door het organiseren van maaltijden, spreekbeurten en uitstappen. Als fervent kaartspeler organiseert hij ook wekelijkse bridgenamiddagen. Hij bekomt ook dat KVVOO voor haar activiteiten gebruik kan maken van de militaire infrastructuur: de garnizoensmess van Antwerpen en de installaties van het militair hospitaal, plaatsen waar gewezen militairen zich thuis voelen en die bovendien niet duur zijn... Op de derde donderdag van de maand worden informele ledenbijeenkomsten georganiseerd die - zeker in de beginfase - druk worden bijgewoond.

De aanpak blijkt succes te hebben. Er worden bezoeken georganiseerd in Antwerpen - en later ook buiten de provincie - die in de smaak schijnen te vallen van de leden. De conferenties, van o.a. generaal-majoor *Broekmans* over militaire onderwerpen, worden druk bezocht evenals de maaltijden in militair milieu.

De inspanningen hebben ook een invloed op het ledenaantal dat geleidelijk aangroeit: in 1981 wordt de kaap van 250 leden overschreden en de tendens blijft ook de volgende jaren stijgend.

Als in 1976, bij de voorbereiding van een nieuwe aanpassing van haar statuten, Brussel een nieuwe poging onderneemt om de twee andere VZW's op te slopen, bekomt hij de aanpassing van het project. Hij eist onder meer de expliciete vermelding van het bestaan van de conventie van 1960 - die in het voorgestelde project niet meer was hernomen. Overigens wordt door deze statuten, die in 1978 verschijnen, de naam van de KVOGGO een laatste maal veranderd in *Koninklijke Vereniging der Gepensioneerde Officieren - Société Royale des Officiers Retraités (KVOO-SROR)*.

Kolonel *Frans* hernieuwt ook de wat verwaarloosde banden met de *Verenigde Oud-strijdersbonden van Antwerpen (VOSBA)* en met andere vaderlandslievende verenigingen. In 1981 komt er echter een haar in de boter als de VOSBA beslist dat op de plechtigheden waar zij aan deelnemen de "Vlaamse Leeuw" moet uitgevoerd worden en daarom zelfs overweegt een afzonderlijk jaarlijks *Te Deum* in te richten.

Het dossier Wils.

Een minder fraai hoofdstuk tijdens het voorzitterschap van kolonel *Frans* is het "dossier *Wils*". Ereluitenant-kolonel *Wils* is in 1982 kandidaat voor de beheerraad van KVVOO, maar hij trekt zijn kandidatuur in ten voordele van een andere kandidaat, kolonel b.d. *Heeren*.

Kort daarna blijkt hij zich echter te beklagen over de ondemocratische werking van KVVOO. Ook de voorzitter ontsnapt niet aan de daarop volgende, over en weer gaande, verwijten en beschuldigingen waarbij zelfs een klacht bij het gerecht wordt ingediend, die echter geseponeerd wordt. Op 30 juni 1983 wordt een Buitengewone Statutaire Vergadering gehouden, waarop over een eventuele uitsluiting van *Wils* zal worden beslist. Deze neemt echter zelf, vóór de vergadering begint, vrijwillig ontslag uit KVVOO - maar hij blijft wel lid van KVOO.

Een einde in mineur.

Vanaf 1980 blijkt het elan van de beginjaren van dit voorzitterschap wat te tanen. Er worden bijna geen uitstappen of conferenties meer ingericht - wegens gebrek aan belangstelling van de leden. Enkel de maaltijden in de garnizoensmess kunnen nog op wat interesse rekenen.

Ook de "affaire Wils" kadert in het latente ongenoegen dat zich langzaamaan in de vereniging verspreidt. Er wordt gefluisterd dat de voorzitter enkel nog geïnteresseerd is in "zijn" wekelijkse bridgetornooien...

In 1985 stelt kolonel *Frans* plots dat er "verjonging" nodig is en hij geeft - na 17 jaar (een record!) - zijn ontslag als voorzitter. Deze beslissing komt onverwachts en er is dus geen nieuwe voorzitter beschikbaar.

1985 - 1986: voorzitter a.i. kolonel b.d. Heeren.

Ondervoorzitter kolonel *Raymond Heeren*, wil wel *ad interim* het voorzitterschap waarnemen, op voorwaarde dat er zo snel mogelijk een "echte" nieuwe voorzitter gekozen wordt.

Tijdens zijn korte ambtsperiode worden de eerste voorbereidingen getroffen voor de viering van ons 100-jarig bestaan.

1986 - 1998: voorzitter generaal-majoor b.d. Boudin.

Generaal *Remi Boudin*, gewezen commandant van het 18e Rijdende Artillerie en van de Koninklijke Militaire School, wordt als nieuwe voorzitter voorgesteld op de Algemene Vergadering van juni 1986.

Eén van de eerste beslissingen van de nieuwe ploeg is het uitgeven van een occasioneel infobulletin, "*Flash*" genaamd, om de activiteiten van de kring kenbaar te maken bij de leden.

Artikels in het Informatiebulletin van de KVVOO moeten immers te lang op voorhand ingestuurd worden, waardoor de info bij verschijnen vaak niet meer actueel is. Het systeem "*Flash*" blijkt een succes en wordt weldra systematisch gebruikt.

Het eeuwfeest van de KVVOO.

Maar tijdens het eerste jaar gaat de meeste aandacht natuurlijk naar de voorbereiding van het eeuwfeest van de vereniging dat gepland wordt op vrijdag 20 november 1987.

De viering zelf verloopt traditioneel, maar het aantal deelnemers valt wat tegen. In de voormiddag worden bloemen neergelegd aan het monument van koning Albert in het Stadspark van Antwerpen, waarna de leden uitgenodigd zijn op een ontvangst door de gouverneur in het Provinciehuis. Om 12.00 uur wordt een mis gecelebreerd in de kapel van het militair hospitaal, gevolgd door een receptie. Rond 14.00 uur tenslotte worden de 80 genodigden verwacht op een feestmaaltijd in de garnizoensmess.

Een nieuwe start.

Op vraag van de leden worden opnieuw meer activiteiten georganiseerd. Met succes: sommige uitstappen of bezoeken moeten zelfs tweemaal georganiseerd worden omdat er te veel kandidaten zijn. Inschrijvingen van meer dan 100 personen zijn geen uitzondering!

Er wordt nu een jaarprogramma opgesteld met één à twee activiteiten per maand. Er worden ook grotere reizen georganiseerd die eveneens op veel belangstelling kunnen rekenen... De KVVOO bloeit en dat heeft ook weer een invloed op het aantal leden dat opnieuw traag maar gestaag groeit.

In 1995 zal de KVVOO ook, tot ieders voldoening, de *Nationale Dag van de KVVOO* organiseren. Na een mis in de kathedraal van Antwerpen, is voor de deelnemers een wandeling door het oude stadsgedeelte voorzien, gevolgd door een boottocht op de Schelde met lunch aan boord.

De maaltijden en vergaderingen voor de leden gaan nog steeds door in de garnizoensmess van Antwerpen. Maar als om een of andere reden de mess niet beschikbaar is wijkt men uit naar het *Centrum Capenberg* in Boechout.

Onze vereniging doet het qua vermogensbeheer duidelijk niet slecht: jaar na jaar worden er kleine overschotten gerealiseerd, die maken dat de financiële toestand zeer gezond blijft.

Contacten met de zustervereniging van Nederland.

In Nederland bestaat eveneens een vereniging van gepensioneerde officieren: de *Koninklijke Vereniging van Eervol ontslagen Officieren van de Nederlandse Krijgsmacht (KVEO)*. Die vereniging is ingedeeld in lokale "rayons", waaronder Rayon 10 Noord-Brabant West (streek rond Breda). De voorzitter, kolonel b.d. *Adan*, nodigt in 1989 een delegatie van onze Raad van Bestuur uit in de *Chassékazerne* van Breda.

Een delegatie van de KVEO wordt daarop uitgenodigd op onze Nieuwjaarsmaaltijd ... en zo ontstaat een traditie waarbij de afvaardigingen elkaar tweemaal per jaar ontmoeten.

De KVVOO zal ten andere enkele malen Breda en zijn KMA (*Koninklijke Militaire Academie*) bezoeken, evenals de "Taptoe van Breda", die tot 2004 jaarlijks in één van de plaatselijke kazernes wordt georganiseerd.

In 1996 wordt kolonel *Adan* opgevolgd door kolonel b.d. *Jaap Venneman*, voormalig commandant van de 11e Afdeling Rijdende Artillerie, die geaffilieerd was met het 18e Rijdende Artillerie van Brasschaat.

Wrijvingen met de KVVOO.

Er bestond al een tijdje wrevel over de financiering van de verschillende kringen. Het vermogen van de KVVOO loopt in de miljoenen en toch zijn de terugbetalingen aan de kringen eerder beperkt. De KVVOO krijgt in 1989 bvb 20.000 frank per jaar, daar waar de leden 210.000 frank aan lidgelden betaalden...

De nationale kring wenst echter zijn reserves niet aan te spreken. Om de bedragen te kunnen verhogen worden daarom de lidgelden met 5 % verhoogd. Brussel past bovendien een nieuwe formule toe: de terugbetalingen zullen nu gebeuren in functie van de activiteiten die worden ingericht voor de leden. Alle kringen moeten een lijst binnenbrengen van de uitstappen, reizen, conferenties, maaltijden, ... die ze organiseren. Op basis hiervan wordt dan een totaalbedrag van 200.000 frank verdeeld over de verenigingen volgens het principe "hoe meer activiteiten, hoe meer geld".

De aanpassingen worden door onze leden niet in dank afgenomen. Op onze Algemene Vergadering van 1990 wordt gedebatteerd over de mogelijkheid om te besparen op de werkingskosten van de KVOO en op de hoge kosten van "*Militair België*", dat volgens een rondvraag slechts door 10 % van de leden gelezen wordt. Als de voorzitter het onderwerp "*Militair België*" en eventuele andere wijzigingen ter sprake brengt op het Directiecomité van de KVOO blijken grote meningsverschillen te bestaan tussen de kringen onderling. Er wordt tenslotte enkel beslist "*Militair België*" driemaandelijks i.p.v. tweemaandelijks uit te geven en de hierdoor gemaakte winst te laten terugvloeien naar de kringen.

De verhoudingen KVOO/KVVOO zijn dus vanaf 1990 weer wat meer gespannen. Er is het probleem van de terugbetalingen, waarbij de KVVOO zich niet lekker voelt. Er is het probleem "*Militair België*" dat volgens de KVVOO te veel kost en te weinig interessante artikels publiceert. En er is het probleem van het "*Infobulletin*" waarin de toegestuurde artikels vaak laattijdig verschijnen.

Als in 1996 de KVOO weer nieuwe statuten voorstelt is er zoveel kritiek op het project dat aanpassingen noodzakelijk blijken. De discussie hierover zal tot 2004 duren!

1998 - ...: voorzitter generaal-majoor b.d. Schellemans.

De vernieuwing wordt verder gezet.

Generaal-majoor *John Schellemans*, gewezen commandant van het 18^e Rijdende Artillerie en erekabinetschef van de Minister van Landsverdediging, wordt in 1998 tot voorzitter verkozen. Hij zal verder ijveren voor de vernieuwingen die door zijn voorganger in gang zijn gezet.

De activiteiten die worden ingericht voor de leden - en die nog steeds druk worden bijgewoond - worden uitgebreid tot meer dan twintig per jaar. Er wordt zelfs een systeem ingevoerd, waarbij diegenen die wegens organisatorische beperkingen niet kunnen deelnemen ("uitgeloot worden"), voorrang krijgen bij de volgende activiteiten!

Met de zustervereniging KVEO/Breda wordt overeengekomen dat, naast de bestaande contacten, de kringen afwisselend een jaarlijkse gezamenlijke daguitstap zullen organiseren. De formule slaat aan: deze activiteit lokt elk jaar opnieuw zo'n 150 belangstellenden.

Aanpassing van de terugbetalingen.

Op initiatief van de kring van Namen vragen en krijgen de kringen een nieuwe verhoging van de financiële tussenkomsten, waarbij gedurende 20 jaar een deel van het vermogen van de KVOO ²² zal worden afgebouwd.

De kringen die dat wensen (waaronder de KVVOO) mogen nu ook hun lidgelden zelf innen en ze daarna globaal overmaken (wat door de "Conventie" eigenlijk verboden is). Maar veel leden blijven gewoon hun lidgeld rechtstreeks aan Brussel betalen, waardoor het bijhouden van het ledenbestand nog moeilijker wordt...

²² Namelijk het bedrag verworven bij de verkoop van een woonhuis, dat jaren voordien als schenking in bezit was gekomen van de KVOO.

Naar meer onafhankelijkheid.

Vanaf 1999 is het algemeen geweten dat een aanpassing van de wet in behandeling is die aan de VZW's nieuwe verplichtingen zal opleggen om meer controle mogelijk te maken door de overheid²³, o.a. een jaarlijkse verantwoording bij de Rechtbank van Koophandel.

Onze Raad van Bestuur ziet nu twee mogelijkheden:

- indien de KVVOO een VZW wil blijven zal ze onafhankelijk moeten worden en o.a. haar eigen budget en haar eigen ledenbestand moeten beheren.
- anders moet de VZW ontbonden worden en moet de KVVOO volledig opgaan in de KVOO.

De Raad van Bestuur stelt voor de VZW te behouden en de Algemene Vergadering volgt quasi unaniem dit voorstel.

Dit heeft natuurlijk gevolgen: de Conventie van 1960 moet worden opgezegd en de administratie van de kring moet worden uitgebreid en georganiseerd. Er moet ook een verzekering "Burgerlijke Aansprakelijkheid" worden afgesloten voor de leden tijdens de georganiseerde activiteiten. En natuurlijk moeten de statuten aangepast worden...

De administratieve zetel van onze vereniging wordt verplaatst naar het Kwartier Militair Hospitaal, waar we in de garnizoensmess terecht kunnen voor onze vergaderingen en ledenbijeenkomsten. We hebben er zelfs gedurende enkele jaren een bureau permanent tot onze beschikking.

²³ De wijziging aan de "wet van 27 juni 1921 betreffende de verenigingen zonder winstoogmerk, ..." zal verschijnen in het Staatsblad van 18 oktober 2002.

Hoofdstuk VII: Opnieuw onafhankelijk (vanaf 2000).

De nieuwe statuten.

In de nieuwe statuten, die in voege treden op 1 januari 2000, wordt onze naam een laatste maal veranderd in **Koninklijke en Vaderlandslievende Vereniging van Oprustgestelde Officieren (KVVOO)**. Er is geen sprake meer van een conventie, maar er wordt wel vermeld dat "de relatie tussen beide verenigingen geregeld wordt door een affiliatieakkoord"²⁴.

Het is inderdaad de bedoeling dat Antwerpen als onafhankelijke VZW verder zou samenwerken met Brussel volgens een nieuw akkoord dat onderhandeld moet worden. In afwachting worden verder lidgelden betaald aan de KVOO en blijft onze voorzitter zetelen in de Raad van Bestuur.

Onderhandelingen over een nieuwe samenwerking blijven uit omdat sommigen in het Directiecomité van de KVOO vinden dat wij "niet het recht hebben de conventie van 1960 op te zeggen" - hoewel dit expliciet in artikel 17 is voorzien.

Ook een aangetekende brief aan de KVOO in december 2002 om de opzegging nogmaals te bevestigen en te verklaren, doet deze niet van mening veranderen: zij publiceert in 2004 haar nieuwe statuten, waarin nog steeds verwezen wordt naar de conventie van 1960...

Er wordt nog getracht een manier te vinden om samen te werken via een nieuwe conventie - tevergeefs! In juni 2004 moeten onze statuten nogmaals aangepast worden om ze qua terminologie volledig in overeenstemming te brengen met de nieuwe wet op de VZW's en van die gelegenheid wordt nu gebruik gemaakt om alle verwijzingen naar een conventie of affiliatie met de KVOO te schrappen...

²⁴ Deze statuten (voor de eerste maal in het Nederlands!) verschijnen in het Staatsblad van 23 maart 2000 (blz. 4234 en 4235). Door een fout van het Staatsblad verschijnen ze onder de titel "Koninklijke Vereniging der Oprustgestelde Officieren, afgekort KVOO"! De fout wordt later rechtgezet...

Op onze Algemene Vergadering van 2006 wordt dan de knoop definitief doorgehakt en wordt met overgrote meerderheid beslist dat de KVVOO vanaf 2007 geen lidgelden meer zal innen voor de nationale vereniging. Wie lid wil blijven van de KVVOO moet dit nu persoonlijk regelen met Brussel. Het eigen lidgeld wordt bepaald op 10 € per jaar. Tevens wordt afgesproken dat het vermogen van de vereniging binnen bepaalde perken moet blijven: maximum 50 € en minimum 38 € per lid. Indien deze grenzen overschreden worden moet de Raad van Bestuur ingrijpen.

Nu komt er wel reactie! Nog voor het eind van het jaar wordt door de KVVOO een studiegroep opgericht die moet onderzoeken hoe de beide VZW's in de toekomst kunnen samenwerken. Men komt tenslotte tot een compromis

- dat inhoudt dat de VZW KVVOO lid wordt van de VZW KVVOO;
- dat onze leden kunnen beslissen om individueel lid te worden van de KVVOO mits het betalen van een (supplementair) lidgeld en
- dat de Raad van Bestuur van de KVVOO in omvang zal beperkt worden.

Geheel onverwacht wordt op de Algemene Vergadering van de KVVOO het voorstel van hun Raad van Bestuur weggestemd! Het was wel geweten dat enkele lokale kringen niet gelukkig waren met het compromis, maar dat ze de Algemene Vergadering zouden gebruiken om hun veto door te drukken had niemand verwacht.

Natuurlijk hebben al die strubbelingen ook een weerslag op ons ledenbestand. Van meer dan 300 leden vallen we terug op zo'n 250.

Verbeterde communicatie.

Er wordt beslist het informatieblad "*Flash*" te vervangen door een tweemaandelijks tijdschrift dat de naam "*De Wapper*" meekrijgt en dat aan alle leden met de post wordt toegestuurd. Het eerste nummer verschijnt in februari 2000. Naast informatie over de geplande activiteiten, brengt het blad nu ook artikels over allerlei onderwerpen.

Het blijkt een schot in de roos: de reacties van de leden zijn unaniem positief, zeker als men in 2005 overstapt van formaat A4 op het handige A5.

In 2000 krijgt onze vereniging ook een eigen website, waar de informatie nog sneller beschikbaar is. Tegelijkertijd worden door enkele vrijwilligers computerlessen ingericht. De lessen hebben succes en de komende jaren zullen zo'n 70 leden hierdoor de weg vinden naar het internet en de faciliteiten van e-mail en tekstverwerking. Sinds 2007 hebben we zelfs een eigen domeinnaam (***www.kvvo-antwerpen.be***) met een beduidend grotere capaciteit en dus veel meer mogelijkheden. Met zo'n 35 à 40 bezoekers per dag is onze webmaster best tevreden!

In onze kring schuilt heel wat talent. Nogal wat leden schrijven, schilderen, tekenen, beeldhouwen of fotograferen. Om dat onder de aandacht te brengen wordt in 2005 een reeks van vijf wenskaarten te koop aangeboden waarop werken van onze leden prijken. In 2007 wordt een tweede reeks uitgebracht.

Op 19 maart 2008, ter gelegenheid van onze Algemene Vergadering, wordt zelfs een heuse tentoonstelling van kunstwerken van KVVOO-ers ingericht in de kazerne van Brasschaat. Vijftien kunstenaars stellen meer dan 100 kunstwerken tentoon voor een enthousiast gezelschap.

De KVVOO wordt een erkende vereniging.

Vanaf 2002 beginnen nieuwe hervormingsplannen van de Minister van Landsverdediging vorm te krijgen. Een aantal eenheden zal worden afgeschaft en een aantal kazernes zal gesloten worden. Op de lijst staat o.a. het Kwartier Militair Hospitaal, waar ook de garnizoensmess gevestigd is²⁵. We moeten dus op zoek naar andere locaties...

Landsverdediging profiteert van deze hervorming om ook de steun aan verenigingen beter te organiseren. Wie erkend wil worden en daardoor op

²⁵ Het kwartier wordt definitief gesloten op 1 juli 2005.

steun mag rekenen, moet een dossier indienen via een "petereenheid" - in ons geval het Kwartier West van Brasschaat. Onze zetel wordt verplaatst naar het kwartier en een dossier wordt ingediend met vraag tot steun m.b.t. het portvrijdom voor onze verzendingen, het ter beschikking stellen van een lokaal voor de maandelijkse vergaderingen van onze Raad van Bestuur en de inrichting van onze jaarlijkse Algemene Vergadering.

Onze aanvraag wordt ingewilligd: sinds 2008 zijn wij een door Defensie officieel erkende vereniging, wat inhoudt dat wij jaarlijks ons ledenbestand en een overzicht van onze financiële situatie ter controle moeten overmaken aan de Generale Staf.

In het *Hof van Reyen* in Boechout vinden we een ideale plaats voor onze tweemaandelijkse bijeenkomsten en feestmaaltijden. Sinds 2005 zijn we er vaste gast aan huis.

Naar een vernieuwde samenwerking met de KVOO?

Op initiatief van de nieuwe voorzitter van de KVOO worden in 2011 nieuwe onderhandelingen tot samenwerking opgestart. De studiegroep wordt weer geactiveerd en ze komt al snel opnieuw tot de bevinding dat de KVVOO - als VZW - lid kan worden van de KVOO zonder dat het statuut van onafhankelijke vereniging hierbij in het gedrang komt.

De procedure is nog niet ten einde. Ten vroegste tegen 2013 zal blijken of alle hindernissen kunnen overwonnen worden en of de samenwerking KVVOO/KVVOO weer geoptimaliseerd kan worden.

Addendum(Dec 2012).

In oktober 2012 heeft de Algemene Vergadering van KVOO met 67 tegen 66 stemmen het voorstel van zijn Raad van Bestuur m.b.t. de samenwerking met KVVOO afgewezen.

KVVOO

anno 2012

De Raad van Bestuur.

John Schellemans - Voorzitter

Jan Vingerhoets - Secretaris

Raymond Van Hoof - Penningmeester

Leo Vranckx - Redacteur "De Wapper"

Henri Cuypers - Webmaster

William Claeysens - Beheerder

Frans De Laet - Beheerder

Jos Janssens - Beheerder

Emiel Leys - Beheerder

Voornaamste activiteiten.

De werking van de KVVOO is vooral gericht op het promoten van de sociale contacten tussen de leden. Naast hulp en steun in moeilijke situaties organiseert de kring ook talrijke sociale activiteiten:

1. Reizen.

In principe wordt elk jaar een reis ingericht: de onpare jaren een grote (meer dan een week); de pare jaren een kleine (3 à 5 dagen). Zo werden bvb. reizen ingericht naar Egypte, Hongarije, Italië, Polen, een Donaucruise, een citytrip naar Madrid,...

2. Uitstappen.

Een vijftal eendags-trips naar plaatsen in België of naar de grensstreek in de buurlanden.

3. Bezoeken.

Bezoeken aan instellingen of tentoonstellingen zoals bvb. "De verdwenen polderdorpen", "De wandtapijten Los Honores", de floralieën van Gent, enz...

Vaak hebben ze ook een militair karakter: het Eurocorps, de marinebasis Zeebrugge, de stranden van Normandië,...

4. Fiets- en wandeltochten.

Eenmaal per jaar wordt een fiets/wandeltocht ingericht, aangepast aan onze leeftijdscategorie.

5. Samenkomsten.

Op de eerste dinsdag van de pare maanden worden de leden uitgenodigd op een gezellig samenzijn met maaltijd in het Hof van Reyen te Boechout.

6. Conferenties.

In het verleden kwamen onderwerpen aan bod zoals "Erfenis- en successierechten", De nieuwe wegcode, "Barok in Antwerpen", "Proba, de eerste Belgische satelliet", enz. Bij gebrek aan een geschikte zaal zijn de conferenties momenteel wat in de vergeethoek geraakt, maar de intentie om ze terug in te richten blijft bestaan.